

РЕШЕНИЕ

№ 883

гр. Варна, 18.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВАРНА, 50 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и трети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Таня К.

при участието на секретаря Мариана Ив. Маркова
като разгледа докладваното от Таня К. Гражданско дело № 20233110106789
по описа за 2023 година

Производството е образувано по искова молба на „*, ЕИК *, със седалище и адрес на управление: гр. *, партер, срещу Д. М. З., ЕГН *****, с настоящ адрес гр. *, с която са предявени обективно кумулативно съединени иски с правно основание чл. 422 ГПК вр. чл. 240 ЗЗД и чл. 86 ЗЗД, за следните суми: сумата от 50 лева, представляваща част от вноската за незаплатена главница с падеж на 12.02.2022 г. цялата в размер на 125 лв. по Договор за представяне на кредит №* от 19.11.2020 г. /погрешно генериран в системата на заявителя като договор от дата 20.09.2021 г./, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на заявлението в съда – 13.03.2023 г., до окончателното погасяване на задължението, сумата от 41,25 лева, представляваща договорна лихва, начислена за периода от 13.01.2022 г. до 12.02.2022 г., както и сумата от 5,31 лева, представляваща лихва за забава за периода от 12.02.2022 г. до 28.02.2023 г., за които суми е издадена по реда на чл. 410 ГПК заповед за изпълнение №2018/05.04.2023 г. по ч.гр.д. №3085/2023 г. по описа на ВРС, 50 състав.

В исковата молба се твърди, че по силата на Договор за предоставяне на потребителски кредит от разстояние № * от 19.11.2020 г., ищецът е предоставил на ответника кредит в размер на 3000 лева. Сочи се, че погрешно в системата на ищеца е генерирана дата 20.09.2021 г. в електронния документ. Твърди се, че сумата по договора е преведена на 20.09.2021 г., като в основание на превода бил вписан номерът на договора. Излага се, че ответникът е знаел в какво правоотношение встъпва при кандидатстването за кредит, тъй като се изисквали множество стъпки в електронната платформа и

последващо потвърждаване на сключването на договора. Подчертава се, че между страните е водено друго дело – гр.д. №15034/2021 г. по описа на ВРС, по което се установило наличието на сключен договор между страните и че клаузата в него за неустойка е нищожна. Твърди се, че сключеният между страните договор е рефинансиращ като с част от сумата е погасен предходен договор за кредит №* от 22.07.2020 г. в размер на 2936,10лв. Излага се, че това се осчетоводява при ищеца без реално да се прехвърлят суми от сметка в сметка. Сочи се, че остатъкът от сумата от 63,36 лв. е преведена по банкова сметка на ответника в * АД. Твърди се, че вземането по договора за кредит е разсрочено на 24 погасителни вноски, всяка в размер на 125 лв. за периода от 19.12.2020 г. до 09.11.2022 г., като претендира заплащането на част от тази /50 лв. от 125лв./ с падежна дата 12.02.2022 г. Излага се, че страните са уговорили и заплащане на договорна лихва във фиксиран и непроменен лихвен процент от 40,15 %. Сочи се, че поради заплащането ѝ се претендира и моратрна лихва върху неплатената вноска. Излага се, че поради липса на плащане е подал заявление по чл.410 ГПК, срещу която заповед в рамките на производството е постъпило възражение от ответника, което инвокира интереса му от предявяване на иск. Моли за уважаване на исковите претенции и присъждане на сторените разноски.

В съдебно заседание ищецът не изпраща представител, с писмена молба исковите се поддържат и се моли за уважаването им.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е постъпил писмен отговор на исковата молба от ответника, с който се излага становище за допустимост, но неоснователност на предявените искове. Настоява се, че договорът за кредит е нищожен, поради нарушаване на предвидената от закона форма, както и поради неправилно посочване на датата на сключване на процесния договор за кредит. Не било ясно дали и кога е сключен договора за кредит и дали не е създаден за целите на процеса. Излага се, че договорът за кредит е нищожен, поради нарушение на чл. 22 ЗПК, тъй като липсвали условия за прилагане на ГПР и ГЛП. Не било ясно какви разходи са включени в ГПР, а ГЛП- как се съдържа и изчислява спрямо общия лихвен процент. Счита се, че погасителният план не отговаря на изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 11 от ЗПК. Навежда съображения за нищожност на предвидената в договора неустойка. Намира, че не е отразен в договора реални лихвен процент и годишен процент на разходите, което води до неговата нищожност. Оспорва се договора за кредит като нищожен и поради противоречие с добрите нрави. Сочи се, че отразеният ГЛП надвишава трикратния размер законната лихва за периода на договора. Настоява се, че в случая нищожността на отделни клаузи влече нищожност на целия договор, поради което счита, че следва да се прогласи за недействителен. Релевира възражение за прекомерност на разноските на ищеца. По тези съображения моли за отхвърляне на исковите и присъждане на разноски.

В открито съдебно заседание ответникът не се явява и не изпраща представител. С писмена молба се моли за отхвърляне на исковите и

присъждане на разноски.

Съдът, след преценка на събраните по делото доказателства с оглед разпоредбата на чл. 235 ГПК, приема за установено следното **от фактическа страна:**

От приложеното ч.гр.д. №3085/2023 г. по описа на ВРС, 50 състав,, се установява, че в полза на *, срещу Д. М. З., е издадена по реда на чл. 410 ГПК заповед за изпълнение №2018/05.04.2023 г. за следните суми: сумата от 50 лева, представляваща част от вноски за незаплатена главница с падеж на 12.02.2022 г. цялата в размер на 125 лв. по Договор за представяне на кредит №* от 19.11.2020 г. /погрешно генериран в системата на заявителя като договор от дата 20.09.2021 г./, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на заявлението в съда – 13.03.2023 г., до окончателното погасяване на задължението, сумата от 41,25 лева, представляваща договорна лихва, начислена за периода от 13.01.2022 г. до 12.02.2022 г., както и сумата от 5,31 лева, представляваща лихва за забава за периода от 12.02.2022 г. до 28.02.2023 г. Издадената заповед за изпълнение е връчена на длъжника, същият е възразил, което инвокира интереса от предявяване на иска.

По делото е приобщено гр.д. №15034/2021 г. по описа на ВРС, 50 състав, видно от което с влязло в сила решение е **прогласена за нищожна клаузата** на чл. 3, ал. 2 от Договор за представяне на кредит №* от 20.09.2021 г., сключен между Д. М. З., ЕГН *****, с постоянен адрес гр. * и „* ЕООД, ЕИК *, със седалище и адрес на управление гр. *, която клауза на договора предвижда неустойка в размер на 1350лв. за непредоставяне на банкова гаранция със срок на валидност до 30 дни след крайния срок за плащане на задълженията по договор или две физически лица – поръчители, които да отговарят на конкретно описани в договора условия, **на** основание чл. 26, ал. 1 от ЗЗД. В мотивите на решението е прието, че страните са валидно обвързани от договор за кредит, поради което въпросът не подлежи на пререшаване.

Видно от параметрите на договора, а и от приетата по делото съдебно-счетоводна експертиза се установява, че същият е сключен за сумата от 3000лв. като рефинансиращ като с част от сумата е погасен предходен договор за кредит №* от 22.07.2020 г. в размер на 2936,10лв., а остатъкът от сумата от 63,36 лв. е преведена по банкова сметка на ответника в * АД.

Съгласно чл.4, ал.3 вземането по договора за кредит е разсрочено на 24 погасителни вноски, всяка в размер на 125 лв. за периода от 19.12.2020 г. до 09.11.2022 г., като претендираната е с падежна дата 12.02.2022 г.

В чл. 2, ал. 4, т.3 от договора страните са уговорили и заплащане на договорна лихва във фиксиран и непроменен лихвен процент от 40,15 %.

От приетата по делото съдебно-счетоводна експертиза се установява, че вноската за главница в размер на 50 лв. част от вноски за главница от 125 лв. с падежна дата от 12.02.2022 г., дори при приспадане на заплатени суми за неустойка, която е приета за нищожна, не е погасена, договорната лихва за периода 13.01.2022 г. до 12.02.2022 г. в размер на 41,25лв. също не е погасена,

както и обезщетението за забава за периода от 12.02.2022 г. до 28.02.2022 г. в размер на 5,31лв. не е погасено.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните **правни изводи**:

Предявеният иск намира правното си основание в разпоредбата на чл. 422 ГПК, вр. чл. 9, ал. 1 ЗПК, вр. чл. 240 ЗЗД.

За успешното провеждане на така предявения иск е необходимо ищецът да докаже дължимостта на сумата по заповедта за изпълнение, а именно 1) наличието на действително правоотношение по договор за потребителски кредит, по силата на който кредиторът е предоставил на потребителя процесната сума, а потребителят се е задължил да върне същата, съгласно погасителния план и условията, уговорени в договора; 2) кредиторът да е предоставил на потребителя уговорената сума; 3) кредиторът да е изпълнил задълженията си, произтичащи от императивните правила за защита на потребителите относно предоставяне на необходимата писмена информация за съдържанието на условията по кредитите; 4) индивидуалното договаряне на условията по договора, както и да обосноват договарянето на размера на лихвите и останалите разходи (такси) в съответствие с типични разходи на кредитора и обичайна печалба.

От анализа на ангажираните по делото доказателства се установи наличието на сключен договор за потребителски паричен кредит за сумата от 3000лв. като рефинансиращ като с част от сумата е погасен предходен договор за кредит №* от 22.07.2020 г. в размер на 2936,10лв., а остатъкът от сумата от 63,36 лв. е преведена по банкова сметка на ответника в * АД на 20.09.2021г. Възраженията на ответника за липса на облигационно отношение се опровергават от влязлото в сила решение по воденото между страните гражданско дело за установяване нищожността на клауза именно по този договор.

Фактът на отпускане на кредита, както и обстоятелството, че по същия не са извършвани погашения на процесните суми се установява от приетата по делото съдебно-счетоводна експертиза, чието заключение съдът кредитира като обективно и компетентно дадено. От експертното заключение се установи, че след приспадане на извършени плащания за неустойка, която е призната за нищожна с влязло в сила решение, процесните суми предмет на иска не са погасени.

С настъпване на падежа цялата непогасена главница за вноски за 12.02.2022 г. е станала изискуема. Изискуема е и договорената възнаградителна лихва.

С оглед естеството на спора – претендират се вземания по договор за потребителски кредит, при съмнение за наличие на неравноправна клауза в потребителски договор, която е от значение за правилното решаване на правния спор, предмет на делото, съдът инцидентно, в мотивите, *ad hoc* е длъжен да се произнесе дали спорните клаузи са неравноправни. Тъй като правните норми, които уреждат действителността на правните сделки, са от

императивен порядък, за неравноправността на клаузите съдът следи служебно и без наведен довод от потребителя.

Съобразно постигнатите с договора за потребителски кредит уговорки между страните, ответникът е поел задължение да заплати лихва за ползване на предоставените парични суми, съставляваща възнаграждението на кредитора.

Съобразно чл. 19 от ЗПК в редакцията от 23.07.2014 г. годишният процент на разходите не може да бъде по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута, определена с постановление на Министерския съвет на Република България. За страните няма пречка да уговорят възнаградителна лихва или неустойка за забавено плащане на парични задължения над размера на законната лихва и тяхната свобода на договаряне не е ограничена от разпоредбата на чл. 10, ал.2 от ЗЗД. С ПМС № 72 от 08.04.1994 г. е определен само размерът на законната лихва.

В случая, уговореният лихвен процент от 40,15 %, е в съответствие с разпоредбата на чл. 19 ЗПК и не надвишават този размер (петкратния размер на законната лихва от 10%). При потребителски заем за сума от 3000лв., със сравнително кратък срок на ползване от 24 месеца, уговарянето на възнаградителна лихва в полза на кредитора в размер от 40,15 % е съизмеримо с разходите, които прави заемодателят, както и с риска, който носи, както и с размера на очакваната от сделката печалба.

По изложените съображения основанието за дължимостта на възнаградителна лихва съдът приема за доказано.

Дължимо се явява и вземането за мораторна лихва, която съобразно заключението на вещото лице възлиза на 5,31 лв. и не е погасена.

По изложените съображения исковете следва да се уважат изцяло в претендирания размер.

Съгласно дадените указания в т. 12 на ТР № 4/2013 год., в полза на ищеца следва да се присъдят сторените в заповедното производство разноси за заплатена държавна такса и юрисконсултско възнаграждение, които възлизат общо в размер на 75 лева.

С оглед изхода на спора и отправеното от ищеца искане, ответната страна следва да бъде осъдена да заплати на ищеца сторените в хода на настоящото производство разноси в общ размер на 425 лева, за заплатена държавна такса от 75 лева, и юрисконсултско възнаграждение, определено от съда в размер на 100 лева, съгласно чл. 78, ал. 8 ГПК, вр. чл. 25, ал. 1 от Наредбата за правната помощ, както и сумата от 250 лв. за депозит за ССчЕ. Депозитът за изготвяне на СТЕ не е изплатен и подлежи на връщане на основание чл. 4б ЗДТ, поради което не следва да се възлага в тежест на ответника.

Мотивиран от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПРИЕМА ЗА УСТАНОВЕНО между страните, че Д. М. З., ЕГН *****, с настоящ адрес гр. *, дължи на „*, ЕИК *, със седалище и адрес на управление: гр. *, партер, следните суми: сумата от **50 лева /петдесет лева/**, представляваща част от вноса за незаплатена главница с падеж на 12.02.2022 г. цялата в размер на 125 лв. по Договор за представяне на кредит №* от 19.11.2020 г. /погрешно генериран в системата на заявителя като договор от дата 20.09.2021 г./, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на заявлението в съда – 13.03.2023 г., до окончателното погасяване на задължението, сумата от **41,25 лева /четиридесет и един лева и двадесет и пет стотинки/**, представляваща договорна лихва, начислена за периода от 13.01.2022 г. до 12.02.2022 г., както и сумата от **5,31 лева /пет лева и тридесет и една стотинки/**, представляваща лихва за забава за периода от 12.02.2022 г. до 28.02.2023 г., за които суми е издадена по реда на чл. 410 ГПК заповед за изпълнение №2018/05.04.2023 г. по ч.гр.д. №3085/2023 г. по описа на ВРС, 50 състав, на основание чл. 422 ГПК вр. чл. 240 ЗЗД и чл. 86 ЗЗД.

ОСЪЖДА Д. М. З., ЕГН *****, с настоящ адрес гр. *, да заплати на „*, ЕИК *, със седалище и адрес на управление: гр. *, партер, сумата от **75 лева /седемдесет и пет лева/**, представляваща сторените в заповедното производство разноси, както и сумата от **425 лева /четиристотин двадесет и пет лева/**, представляваща сторените в настоящото производство разноси, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Варненския окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Варна: _____